

دکتر سیده جلیله هاشم‌زایی

بقای نور

امامان معصوم^(ع) جملگی نور واحد، برای روشنگری راه حق و انعکاس نور حضرت حق سبحانه و تعالی هستند، چنانچه در زیارت جامعه کبیره خطاب به اهل بیت عصمت و طهارت^(ع) می‌خوانیم: «وَأَنَّ أَزْوَاحَكُمْ وَنُورَكُمْ وَطِينَتَكُمْ واجِدَةٌ»: «و همانا ارواح شما و نور شما و سرشت شما یکی است».

این چشمه‌های جاری و ساری نور در اعصار مختلف که سرچشمه همیشة جوشان ایشان وجود نازنین پیامبر گرامی اسلام^(ص) است، در حیات خود تلاش‌های گسترده‌ای برای هدایت بشریت به سوی سعادت و رستگاری داشته‌اند و غالباً جانشین و چشمه نور پس از خود را برای ادامه مسیر هدایت، معرفی و ظاهر می کرده‌اند. اما شرایط حاکم در زمان امام حسن عسکری^(ع) به گونه‌ای بود که حضرت برای حفظ نور هدایت پس از خودشان، ناگزیر از پنهان داشتن آن همچون حفظ گوهری گران‌بها از شر اشرار بودند. ایشان که در طول عمر کوتاه اما پربرکت بیست‌وهشت‌ساله‌شان، با سه خلیفه ستمگر عباسی هم‌عصر بودند، همواره زیرنظر و در حصر ظالمانه آن‌ها بودند. از آنجا که خلفای عباسی از برجسته‌شدن امامان شیعه^(ع) در میان مردم بسیار هراسناک بودند، از هرگونه ایجاد خفقان و رفتار ظالمانه برای جلوگیری از شهرت و محبوبیت گسترده ایشان در جامعه دریغ نمی‌ورزیدند.

از این‌رو امام حسن عسکری^(ع) برای نشر معارف دینی و رسیدگی به امور مختلف شیعیان چاره‌ای جز انجام این امور به‌صورت پنهانی نداشتند. همچنین با توجه به اینکه اخبار و احادیث قطعی از پیامبر اکرم^(ص) درباره امام زمان^(عج) توسط خلفای عباسی دریافت شده بود و آن اخبار مبتنی بر این بود که ایشان دوازدهمین و آخرین وصی رسول ا...^(ص) و فرزند امام حسن عسکری^(ع) است که بعد از پدرش امامت و رهبری شیعیان را به عهده می‌گیرد و پس از غیبتی طولانی، جهان را پر از عدل و داد می‌کند، بنابراین عباسیان بسیار تلاش می‌کردند تا فرزند امام یازدهم را شناسایی کرده و او را به شهادت برسانند.

با وجود چنین شرایطی، شیوه و سیره سیاسی امام حسن عسکری^(ع) نیز به جهت ایفای نقش امامتشان در میان شیعیان و هم برای آماده‌سازی و تمهید ایشان برای امام و وصی پس از خود و عصر غیبت، بسیار هوشمندانه و اثرگذار و به شکل سری و تقیه‌محور بود. ایشان همچنین تولد فرزندشان حضرت مهدی^(عج) را به دلیل حفظ جان مبارکشان از عموم پنهان داشتند و فقط در شرایطی خاص و به افرادی خاص آن را خبر می‌دادند تا ابهام و تردیدی درباره وجود مبارک آخرین منجی عالم بشریت، حتی در دل شیعیان باقی نماند.

سرانجام با نصرت الهی، تمهیدات خاص امام یازدهم ثمر بخشید و دوازدهمین خورشید تابناک آسمان ولایت، مهدی موعود^(عج)، پس از شهادت پدر بزرگوارشان به امامت رسیدند و امید نجات نهایی جهانیان را در دل‌ها جاودانه ساختند. باشد که بتوانیم به‌عنوان شیعه ایشان و منتظری آگاه به وظایف خود در زمان غیبت ایشان بهترین نقش را ایفا کنیم.

اللهم عجل لولیک الفرج

بردار و بخوان

احکام مربوط به خال کوبی و تتو

پاسخ به سوال‌های مختلف شما از نظر مراجع

در این ستون به پرسش‌های شما درباره حکم مسائل مختلف از نظر شرعی پاسخ خواهیم داد. شما مخاطبان گرامی می‌توانید با ارسال پیامک پرسش‌های خود به شماره ۳۰۰۰۷۲۸۹ با ما در ارتباط باشید.

● انگیزه‌های افراد در انجام‌دادن خال کوبی یا تتو با یکدیگر متفاوت است و کاربردهای آن مختلف. در بسیاری از مراکز زیبایی و پزشکی برای بانوان خدمات زیبایی با استفاده از تتو انجام می‌شود. امروز به پاسخ چند سؤال درباره حکم این امر می‌پردازیم.

● **آیت...العظمی خامنه‌ای:**

● **سؤال:** حکم حضرت‌عالی درباره تتوکردن ابرو برای زنان چیست؟

جواب: مانع ندارد و اگر در نظر عرف زینت محسوب می‌شود، باید از نامحرم بپوشانند.

خال کوبی یا تتو، دو گونه است:

تتو یا خال کوبی که رنگ در آن به زیر پوست تزریق می‌شود (تتوی دائم)، این مورد برای وضو یا غسل اشکالی ایجاد نمی‌کند؛ چون چیزی روی پوست نیست که مانع رسیدن آب به پوست شود.

تتو یا خال کوبی که در آن رنگ بر روی پوست مالیده می‌شود (تتوی موقت)؛ این مورد اگر مانع رسیدن آب به سطح پوست است، برای وضو یا غسل باید آن را برطرف کرد.

● **آیت...العظمی سیستانی:**

● **سؤال:** آیا داشتن خال کوبی بر روی بازو برای گرفتن وضو ایجاد اشکال می‌کند؟

جواب: ایجاد اشکال نمی‌کند.

● **سؤال:** آیا خانم‌هایی که دارای تتو بر روی ابروهای خود هستند، می‌توانند به حج بروند؟

جواب: اشکال ندارد و به حج ضرری نمی‌رساند.

● **سؤال:** تتوکردن ابروها و لب‌ها چه حکمی دارد؟

جواب: اشکال ندارد، ولی زن‌ها باید آن را چنانچه عرفاً زینت حساب شود، از نامحرم بپوشانند.

● **آیت...العظمی مکارم‌شیرازی:**

● **سؤال:** خال کوبی چه حکمی دارد و آیا برای غسل وضو مشکلی ایجاد می‌کند؟

هرگاه ضرر خاصی برای بدن نداشته باشد، موجب فساد اخلاق در آن نباشد، جایز است و در هر حال برای وضو و غسل مشکلی ایجاد نمی‌کند.

● **سؤال:** آیا خال کوبی در اسلام حرام است؟ چرا؟

حرام نیست، مگر اینکه عکس‌های مستهجن باشد یا اسامی مقدس که در حال داشتن وضو یا ناپاکی، مایه اشکال شود.

شنبه ۱۴۰۱ دی ۲۷ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲ هجری قمری

۱۴

آرزوی عبادت در زمستان

یکی از صفاتی که حضرت مریم^(ص) به آن معروف هستند، عبادت‌های طولانی است. درباره ایشان گفته‌اند که پس از آنکه حضرت مریم^(ص) از دنیا رفتند، حضرت عیسی^(ع) ایشان را به خاک سپرد و سپس روح مادرشان را دیدند و از ایشان پرسیدند: آیا هیچ آرزویی داری؟ حضرت مریم^(ص) در پاسخ ایشان می‌گوید: آرزویم این است که در دنیا بودم و شب‌های سرد زمستانی را با مناجات و عبادت در درگاه خداوند به‌یادمداد می‌رساندم و روزهای گرم تابستان را روزه می‌گرفتم. (داستان‌هایی از یاد خدا، ص ۲۸-۲۹)

پیشنهاد‌های ائمه^(ع) برای عبادت در زمستان

شب را زنده‌نگه داریم

در روایات اسلامی از بیداری در شب و پرداختن به عبادت باعنوان شب زنده‌داری یاد شده است. این اصطلاح انگار به ما می‌گوید که شب‌های تاریک و مرده را می‌توانیم با یاد خدا و ذکر او زنده و روشن کنیم. امام علی^(ع) در این باره می‌فرمایند: برترین عبادت، شب زنده‌داری به یاد خداوند سبحان است.

(غور الحکم و دررالحکم، ۲۱۴۹)

این عمل چندان مهم است که امام سجاده^(ع) در دعایی از خداوند توفیق بر شب زنده‌داری را درخواست کرده و فرموده‌اند: [خدایا!] با بیدار کردن من در شب برای بندگی‌ات و خلوت شب زنده‌داری برای تو و آرام گرفتنم به تو و آوردن نیازها و خواسته‌هایم به درگاه تو، شیم را آباد گردان،

(صحیفه سجاده‌یه: دعا ۴۷)

ذکر بگویم

قرآن کریم می‌فرماید: «در بخشی از شب او را تسبیح کن.»

(سوره‌۵۲، آیه ۴۹.)

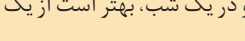
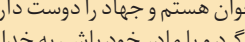
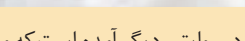
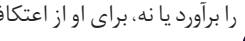
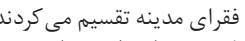
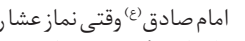
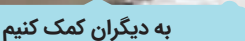
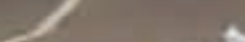
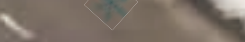
امام خمینی^(ره) از استادان خود نقل می‌فرمایند: کارسازترین عمل در تأثر قلب، سجده طولانی در دل شب است که یک ساعت و یا لااقل سربع ساعت به درازا کشد و در آن گفته شود: لااله الا أنت سبحانک انی کنت من الظالمین

(آداب الصلاة، ص ۱۶۴.)

روزه بگیریم

طول روز در فصل زمستان کوتاه‌تر از سایر فصل‌های سال است و به همین دلیل در روایات ائمه^(ع) به عنوان فرصتی برای روزه‌داران معرفی شده است. رسول ا...^(ص) در این باره فرموده‌اند: «روزه زمستان، غنیمت بادآورده است.»

(کتاب من لا یضره الفقیه ؛ ۳۵۶/۴، ۵۷۲.)

امام صادق^(ع) وقتی نماز عشا را به‌جا می‌آوردند و پاسی از شب می‌گذشت کیسه‌ای پر از نان و گوشت و پول برمی‌داشتند و آن را بر گردن خود حمل می‌کردند و بین فقرای مدینه تقسیم می‌کردند. (کلینی، ج ۴، ص ۸). همچنین در روایت است هر فردی در راه حاجت برادر مؤمنش ساعتی از شب یا روز گام بردارد، خواه آن حاجت را برآورد یا نه، برای او از اعتکاف دو ماه بهتر است.

(علم اخلاق اسلامی، ج ۲، ص ۲۰۷.)

در روایتی دیگر آمده است که مردی خدمت نبی اکرم^(ص) آمد و عرض کرد: «من مردی جوان هستم و جهاد را دوست دارم و مادری دارم که از آن اکراه دارد. پیامبر^(ص) فرمودند: برگرد و با مادر خود باش. به خدایی که مرا به حق برانگیخته است آرام گرفتن مادر تو با تو در یک شب، بهتر است از یک سال جهاد در راه خدا.»

زمستان بهار مؤمن است

فرصت‌های عبادی برای روزهای سرد زمستانی

حمیده خلیل‌زاده | شروع فصل زمستان برای هر کدام از ما می‌تواند معنا و مفهوم متفاوتی داشته باشد. آنچه باعث این تفاوت‌ها می‌شود عینکی است که ما بر چشم‌های خود زده و براساس آن به روزگار و تغییرات آن نگاه می‌کنیم. از این‌رو روزهای کوتاه زمستان و شب‌های بلندش می‌تواند برای تعدادی از ما به‌معنای دل‌مردگی و افسردگی باشد اما همین ایام می‌تواند برای کسی که به دنبال فرصتی برای خلوت و توجه است، زمان مناسبی برای عبادت و راز و نیاز باشد. رسول خدا^(ص) فرمودند: «زمستان، بهار مؤمن است چراکه از شب‌های طولانی‌اش برای شب‌زنده‌داری و از روزهای کوتاهش برای روزه‌داری بهره می‌گیرد.» (وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۲۰۲، ح ۳)

پیشنهاد‌های ائمه^(ع) برای عبادت در زمستان

شب را زنده‌نگه داریم

در روایات اسلامی از بیداری در شب و پرداختن به عبادت باعنوان شب زنده‌داری یاد شده است. این اصطلاح انگار به ما می‌گوید که شب‌های تاریک و مرده را می‌توانیم با یاد خدا و ذکر او زنده و روشن کنیم. امام علی^(ع) در این باره می‌فرمایند: برترین عبادت، شب زنده‌داری به یاد خداوند سبحان است.

(غور الحکم و دررالحکم، ۲۱۴۹)

این عمل چندان مهم است که امام سجاده^(ع) در دعایی از خداوند توفیق بر شب زنده‌داری را درخواست کرده و فرموده‌اند: [خدایا!] با بیدار کردن من در شب برای بندگی‌ات و خلوت شب زنده‌داری برای تو و آرام گرفتنم به تو و آوردن نیازها و خواسته‌هایم به درگاه تو، شیم را آباد گردان،

(صحیفه سجاده‌یه: دعا ۴۷)

ذکر بگویم

قرآن کریم می‌فرماید: «در بخشی از شب او را تسبیح کن.»

(سوره‌۵۲، آیه ۴۹.)

امام خمینی^(ره) از استادان خود نقل می‌فرمایند: کارسازترین عمل در تأثر قلب، سجده طولانی در دل شب است که یک ساعت و یا لااقل سربع ساعت به درازا کشد و در آن گفته شود: لااله الا أنت سبحانک انی کنت من الظالمین

(آداب الصلاة، ص ۱۶۴.)

روزه بگیریم

طول روز در فصل زمستان کوتاه‌تر از سایر فصل‌های سال است و به همین دلیل در روایات ائمه^(ع) به عنوان فرصتی برای روزه‌داران معرفی شده است. رسول ا...^(ص) در این باره فرموده‌اند: «روزه زمستان، غنیمت بادآورده است.»

(کتاب من لا یضره الفقیه ؛ ۳۵۶/۴، ۵۷۲.)

قرآن بخوانیم

در روایات متعددی از ائمه^(ع) شب‌ها فرصت مناسبی برای قرائت قرآن دانسته شده است. از همین‌رو شب‌های بلند زمستان می‌تواند یکی از بهترین اوقات برای خواندن قرآن باشد. بعضی توصیه‌های ائمه^(ع) درباره خواندن قرآن در هنگام شب به شرح زیر است:

رسول خدا^(ص) فرمودند: «کسی که صد آیه از قرآن را بخواند، از غافلان شمرده نمی‌شود.» مشابه این روایت از امام صادق^(ع) نیز نقل شده است.

(شیخ صدوق، معانی الاخبار، ص ۴۱۰)

امام باقر^(ع) فرمودند: «کسی که هنگام شب، سوره ملک را بخواند، به اندازه کافی و با پاکیزگی قرآن را خوانده است و از غافلان نخواهد بود.» (فلاح‌الساائل و نجاج‌الساائل، ص ۲۵۹)

داوود بن فرقد از امام صادق^(ع) روایت کرده است: کسی که سوره ذاریات را در شب بخواند، خداوند معیشت او را اصلاح کند و روزی واسع بر او آورده و نور برای او در قبرش قرار دهد.

(ثواب الاعمال، چاپ هفتم، ص ۲۶۰)

همچنین امام صادق^(ع) فرموده‌اند: هرکس در هنگام خواب سوره ا‌الهاکم التکائر، را بخواند از فتنه و عذاب قبر ایمن می‌شود.

سوره کافرون و سوره توحید نیز از سوره‌هایی هستند که در تعدادی از روایات، خواندن آن‌ها در شب و پیش از خواب توصیه شده است.

نماز بخوانیم

شب‌های بلند زمستان فرصت مناسبی برای تهجد و نماز خواندن است. رسول خدا^(ص) در روایتی یکی از گروه‌های برتر در بین مردمان را افرادی دانسته‌اند که وقتی دیگران در خواب هستند، بیدار مانده و نماز شب می‌خوانند. نماز شب از نمازهای بسیار بافضیلت است و در سوره‌های مؤمل و مدثر آمده است: «قم اللیل الاقلیلاً، در روایات بیش از سی فضیلت برای نماز شب بر شمرده شده است که به برخی از فضایل آن اشاره می‌شود:

تمام انبیا^(ص) نماز شب می‌خواندند. نماز شب، رمز سلامتی بدن و روشنایی قبر است. نماز شب در اخلاق، رزق، برطرف‌شدن اندوه، ادای دین و نور چشم مؤثر است.

(سفینه البهار)

نماز شب، گناه روز را محو می‌کند و نور قیامت است.

(بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۴۰.)

امام صادق^(ع) می‌فرمایند: پاداش نماز شب آن قدر زیاد است که خداوند فرمودند: هیچ کس پاداشی را که برای آنان در نظر گرفته‌شده نمی‌داند.

(تفسیر مجمع‌البیان.)

ابودر کنار کعبه مردم را نصیحت می‌کرد که برای وحشت و تنهایی قبر، در دل شب دورگمت نماز بخوانید.